

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/55009 GK-62

Sayı : 30671023-610-492
Konu : Soru Önergesi (7/55009)

30.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 924685 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Siirt Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/55009 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Siirt Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ'a Ait 7/55009 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımız; çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla sıfır tolerans ilkesiyle sürdürülmektedir. Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

İstanbul Sözleşmesinden geri çekilme kararı hiçbir şekilde Türkiye'nin "kadınların korunmasından ve şiddetle mücadeleden taviz verdiği" anlamına gelmemektedir.

Hukuk, şiddetle mücadelede önemli bir araçtır. Uluslararası sözleşmelerden biri olan İstanbul Sözleşmesi de kültürle ve coğrafyalara göre şekillenecek hükümlere alan açan, dolayısıyla amil hükümler içermeyen çerçeve niteliği taşıyan bir sözleşmedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadelenin ülkemizdeki hukuki zeminini oluşturan 6284 sayılı Kanun yürürlüktedir. Şiddet mağduru olan kadınların yeniden şiddete uğramalarının önüne geçmek ya da şiddet görme ihtimali bulunan kadınların şiddet görmesini engellemek amacıyla, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerinde koruyucu tedbir kararlarına; 5 inci maddesinde ise önleyici tedbir kararlarına yer verilmiştir.

Kadına yönelik çalışmalarımız çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı işbirliği ile "Sıfır Tolerans" ilkesi çerçevesinde; mevzuat çalışmaları, eğitim ve farkındalık artırma çalışmaları, kurumlar arası işbirliği ve koordinasyonu artırma, şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik kurumsal mekanizmaların güçlendirilmesine yönelik çalışmalar olarak sürdürülmektedir.

Bakanlık olarak, kadına yönelik şiddetle mücadelede politikaların belirlenmesi ve etkin uygulamaların sağlanması amacıyla şimdiye kadar ulusal düzeyde 3 Eylem Planı kararlılıkla uygulanmıştır. 2021-2025 döneminde uygulanacak 4. Eylem Planının hazırlıkları tamamlanmış ve Temmuz ayı itibarıyla uygulanmaya başlanmıştır.

Yasal altyapının yanı sıra kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal hizmet birimlerinin geliştirilmesi konusunda önemli adımlar atılmıştır. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddet olgusunun nedenleri, varlığı ve sonuçları ile tek elden ve çok yönlü mücadele edebilmek için Aralık 2019 tarihi itibarıyla 81 ilde hizmet sunmaktadır.

6284 sayılı Kanun kapsamında ŞÖNİM'lere ulaşan koruyucu ve önleyici tedbir kararlarına ilişkin gerekli inceleme sonrası şiddet mağduruna ulaşılarak karar hakkında bilgilendirme yapılmakta olup ŞÖNİM'de veya hanede mesleki çalışma gerçekleştirilmektedir.

Yapılan değerlendirmeler sonucunda şartları doğrudan konukevine yerleşmeye uygun bulunanlar ve hayati tehlikesi olduğu tespit edilenler doğrudan konukevine yerleştirilmektedir. Kadın konukevinde ihtiyaçlar doğrultusunda danışmanlık, rehberlik ve rehabilitasyon hizmetleri sağlanmaktadır.

Kadına yönelik şiddet fiillerinin en uç boyutu olan cinayetlerin önlenmesinde, her aşamada risk değerlendirmesi yapılması ve yüksek risk ihtimali tespit edilen mağdurların özel tedbirlerle korunması önemlidir. Bu çerçevede riskin bilimsel kanıta dayalı olarak doğru tespiti ve etkin yönetilmesini sağlayacak ve kadın hizmet birimlerinde sunulan hizmetlerin niteliğini artıracak Risk Analiz ve Yönetim Modülü geliştirilerek Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine entegre edilmiş ve 18 ilimizde Pilot uygulamalara başlanmıştır.

Bu noktada şiddete maruz kalan veya riski yüksek olan bazı durumlar için elektronik takip sistemi uygulaması hayata geçirilmiştir. Bu uygulamanın İçişleri Bakanlığımız bünyesinde ülke geneline yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar işbirliği içerisinde yürütülmektedir. Şiddet mağdurlarının etkin korunması için başlattığımız elektronik kelepçe uygulaması 81 ile yaygınlaştırılmıştır. Ayrıca Adalet ve İçişleri Bakanlığının ilgili birimleri ile veri entegrasyon çalışmalarımız tamamlanmıştır. Böylelikle, şiddetle mücadele ve müdahalede mağdura ulaşma süresi kısaltılmış ve çalışmalarımız daha etkin yürütülmeye başlanmıştır.

Ayrıca, Bakanlığımız ile İçişleri Bakanlığı işbirliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak etkin ve hızlı müdahalenin sağlanması amacıyla akıllı telefonlarda kullanılabilecek “Kadın Destek Sistemi (KADES)” uygulaması hizmete girmiştir.

Öte yandan, Bakanlığımız bünyesinde çalışan ALO 183 Sosyal Destek Hattı, şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları mekanizmalar hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları için tedbir mahiyetindeki ihbarlar da alınmakta olup; vaka göz önünde tutularak, vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek müdahale edilmesi sağlanmaktadır.

Bakanlığımızca 2008 ve 2014 yıllarında “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet” ile 2014 yılında “6284 sayılı Kanunun Uygulanmasına Yönelik Etki Analizi” saha araştırmaları yürütülmüştür. Önümüzdeki dönemde ise kadına yönelik şiddeti tüm boyutları ile ele almak, kanıta dayalı etkin mücadele politikaları geliştirmek ve kurumsal başvuru mekanizmalarının sunduğu hizmetleri güçlendirmek amacıyla “Önleme, Müdahale ve Politika Boyutlarıyla Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet ve Covid-19 Salgınının Araştırması” gerçekleştirilecektir.

Araştırma kapsamında kamuoyunun, kamu görevlilerinin, medya mensuplarının, akademisyenlerin ve Sivil Toplum Kuruluşları temsilcileri gibi farklı hedef gruplarının, kadına yönelik şiddet ve kadının statüsüne ilişkin tutumu, algısı ve farkındalıkları değerlendirilerek Covid-19 salgınının kadına ve hane içindeki durumuna etkisi de araştırılacaktır.

Araştırmada, haklarında 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir kararı bulunan kadınlar ve erkeklerin Kanunun uygulanması, kurumsal hizmetlere ilişkin görüş ve düşünceleri alınacak, Kanunun uygulanması sürecinde görev alan uzmanların katkılarına yer verilecektir.

Araştırma sonucunda kamuoyunun kadına yönelik şiddete neden olan temel sorunların ve risklerin belirlenerek farkındalığın artırılması, şiddetle mücadeleye kamuoyunun azami desteğinin sağlanması, 6284 sayılı Kanunun uygulama süreçlerinin ve kurumsal hizmetlerinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

2022 yılı son çeyreğinde tamamlanması planlanan araştırma ile kadına yönelik şiddet olgusunun farklı boyutlarına ilişkin veriler elde edilecek, illerin ve bölgelerin şiddet riski haritalaması yapılacaktır. Araştırmanın tamamlanmasının ardından sonuçlar kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Şiddet vakaları, dava süreçleri ve sonuçları, illere göre dağılımı konusundaki güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığının veri sistemi üzerinde toplanmaktadır.